

ASOCIAȚIA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI ÎN ROMÂNIA - COMITETUL HELSINKI

București, Str. Nicolae Tonitza nr. 8A, Sector 3, Tel/Fax: 312 45 28; 312 37 11, e-mail: office@apador.org

Conducerea administrativă a persoanelor, sursă de abuzuri

De aproape 20 de ani, Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului – Comitetul Helsinki (APADOR-CH) urmărește cu atenție situația persoanelor private de libertate, prin conducere administrativă la sediu, arestare preventivă sau executare a unei pedepse cu închisoarea. Asociația a constatat că măsura conducerii administrative la sediile, de regulă, ale Poliției Române (inclusiv în cazul conducerii de către Jandarmerie sau Poliție locală) este reglementată extrem de sumar, rezumându-se strict la durata *excesivă* a lipsirii de libertate (până la 24 de ore – Poliția Română, până la 12 ore – Poliția locală). Decizia de a conduce una sau mai multe persoane la sediu se bazează doar pe *suspiciunea polițistului sau jandarmului că aceasta/acestea ar fi comis o faptă ilegală*. Mai mult, în practica actuală este suficient ca *persoana să nu aibă un act de identitate asupra sa pentru a fi condusă la sediu*. Și mai grav, nu există nicio *garanție* în favoarea persoanelor conduse - dreptul de a informa familia sau cunoștințele despre locul unde se află, dreptul la asistență medicală, dreptul de a consulta un avocat, dreptul de a *tăcea* (adică a nu se autoincrimina). Toate aceste drepturi esențiale funcționează doar din momentul în care autoritățile decid să emită *ordonanța de reținere*. Cu alte cuvinte, dacă nu există motiv de reținere, persoana condusă este pusă în libertate, fără nicio dovadă că a stat ore în șir într-un sediu al poliției și fără posibilitatea de ataca măsura în justiție.

În rezumat, APADOR-CH a identificat **trei elemente esențiale** în actuala legislație care lasă posibilitatea unor abuzuri și anume: **o varietate mult prea largă de situații în care polițistul are libertatea de a conduce o persoană la secție, durata mult prea mare (24 de ore) pentru care poate fi aplicată măsura și lipsa unor garanții procedurale cu privire la drepturile persoanei.**

Pentru eliminarea – sau reducerea substanțială – a arbitrariului și posibilelor abuzuri pe durata acestei forme de privare de libertate, dar și pentru armonizarea legislației române privind conducerea administrativă a persoanei la sediul poliției sau jandarmeriei cu standardele internaționale în materie, în special cu Protocolul Opțional la Convenția ONU împotriva Torturii (OPCAT) - pe care România l-a ratificat în aprilie 2009 - este **necesar să se modifice corespunzător legile de organizare și funcționare ale autorităților publice cu atribuții în acest domeniu**. OPCAT stipulează că „privarea de libertate înseamnă orice formă de detenție sau închisoare ori plasarea unei persoane într-un loc public sau privat de reținere pe care nu îl poate părăsi după voia sa, prin ordinul oricărei autorități judiciare, administrative sau de altă natură”. Iar accețiunea Curții Europene a Drepturilor Omului, conducerea administrativă a persoanei la sediu poliției este o formă de privare de libertate care necesită garanții privind

respectarea drepturilor persoanelor conduse, garanții pe care legile românești nu le conțin. Lipsa unor astfel de garanții dă posibilitatea unor abuzuri grave.

Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România – Comitetul Helsinki (APADOR-CH) a analizat legislația în vigoare cu referire la conducerea persoanei la sediul poliției/jandarmeriei, a realizat o documentare a reglementărilor similare aplicabile în state ale Uniunii Europene și a discutat subiectul împreună cu profesioniști ai dreptului penal și reprezentanți ai autorităților cu competențe în domeniu. Au rezultat propuneri concrete de modificare a legilor ce reglementează funcționarea autorităților publice care au și conducerea administrativă printre atribuții.

APADOR-CH are convingerea că autoritățile competente în domeniu au realizat importanța modificărilor legislative pentru respectarea *reală* a drepturilor omului, cu atât mai mult cu cât raportul după vizita în România din 2010 a Comitetului pentru Prevenirea Torturii din cadrul Consiliului Europei cuprinde recomandări similare în materie de conducere administrativă.

APADOR-CH
București, mai 2012